

Examenul național de bacalaureat 2021

Proba E. d)

Filosofie

Testul 5

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scriți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Filosoful L. Blaga consideră că:
 - a. existența întru imediat și pentru securitate este esența omului
 - b. existența întru mister și revelare este un mod eminentemente uman
 - c. nu există natură umană dată
 - d. existența întru mister și revelare este specifică animalelor
2. Întrebarea *Care sunt condițiile unei vieți morale?* aparține:
 - a. logicii
 - b. oratoriei
 - c. economiei
 - d. eticii
3. O problemă specifică de etică aplicată este:
 - a. adevărul
 - b. avortul
 - c. antropologia
 - d. eternitatea
4. Libertatea pozitivă presupune:
 - a. absența intervenției din partea statului asupra indivizilor
 - b. desființarea statului
 - c. asigurarea condițiilor pentru îndeplinirea scopurilor individuale
 - d. dezinteresul statului față de cetățeni
5. Expresia *destinul creator al omului* vizează:
 - a. inexistența unei esențe umane
 - b. sensul vieții
 - c. politica
 - d. similitudinea dintre om și animal
6. Potrivit filosofului J. P. Sartre, dacă suntem *absolut liberi*, atunci suntem:
 - a. *absolut responsabili*
 - b. *fiește cugetătoare*
 - c. *predestinați*
 - d. *homo faber*
7. Etica aplicată studiază:
 - a. certitudini
 - b. probleme morale controversate
 - c. puterea poporului
 - d. principii și reguli

8. Limitarea libertății individuale este legitimă doar dacă se previne vătămarea altora, potrivit lui:
- Aristotel
 - J. St. Mill
 - H. Bergson
 - Platon
9. Dintre eticile teleologice face parte și:
- hedonismul
 - elitismul
 - etica aplicată
 - deontologia
10. În epoca modernă apare necesitatea de a problematiza libertatea ca:
- problemă logică
 - nesemnificativă
 - valoare politică
 - fiind derizorie

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. În coloana din stânga sunt enumerate filosofi care au abordat problematica naturii umane iar în coloana din dreapta sunt numerotate perspective filosofice aparținând acestora. Scrieți pe foaia de examen asociările corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.

- | | |
|-----------------|---|
| a. L. Blaga | 1. Formulează întrebarea <i>ce valoare are adevărul în bani gheăță?</i> |
| b. Aristotel | 2. Omul este o imagine a Trinității. |
| c. Augustin | 3. Statul este o instituție naturală iar omul este, prin natura sa, o ființă socială. |
| d. R. Descartes | 4. Omul își dobândește plenitudinea și demnitatea prin modul de existență în orizontul misterului și pentru revelarea acestuia. |
| | 5. Omul se descoperă pe sine ca gândire; din luciditatea gândirii omul extrage evidența existenței de sine: <i>Cogito ergo sum.</i> |

16 puncte

B. Argumentați, în aproximativ zece rânduri, în favoarea sau împotriva afirmației conform căreia *omul este ființa creațoare de cultură, prin excelență.* **8 puncte**

C. Construiți un exemplu prin care să evidențiați rolul/importanța sociabilității în definirea naturii umane. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Chiar dacă întreaga omenire, cu o singură excepție, ar fi de aceeași părere, și doar o singură persoană ar fi de părere contrară, omenirea n-ar fi mai îndreptățită să reducă la tăcere acea unică persoană decât ar fi îndreptățită ea să reducă la tăcere întreaga omenire.

(J. St. Mill, *Despre libertate*)

Răspundeți următoarelor cerințe:

- Mentionați două caracteristici ale libertății de opinie. **4 puncte**
- Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *interese private și intervenție publică.* **10 puncte**
- Formulați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentată în textul dat. **6 puncte**

B. În cadrul reflecției filosofice asupra moralei, un loc important îl ocupă etica aplicată.

- Mentionați două caracteristici ale eticii aplicate. **6 puncte**
- Ilustrați, printr-un exemplu concret, modul în care practicarea eutanasiei poate intra în conflict cu moralitatea. **4 puncte**